

Provinciale Staten

Clustercode VTH
Ons kenmerk DOC-00769041
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 15 april 2025
Verzonden 15 april 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : D. Peters en R. Franssen
Fractie : Lokaal Limburg
Inzake : Nieuwe inzichten Beaumix gebruik verbreding A2

Achtergrond

Zoals bekend is Boskalis in opdracht van Rijkswaterstaat doende met de verbreding van de A2 met een derde rijstrook tussen knooppunt Het Vonderen en knooppunt Kerensheide. Hierbij wordt voorgestaan om een hoeveelheid van ca. 500.000 ton Beaumix als aanvulling toe te passen. Beaumix betreft bodemas dat tot een secundaire bouwstof is opgewerkt en voldoet aan de hiervoor wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Voor de toepassing zijn de gemeentes waar de bouwstof toegepast gaat worden (Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein) bevoegd gezag. Als Provincie hebben wij alleen voor de toepassing die binnen het grondwaterbeschermingsgebied Roosteren valt (ca. 4 km) een bevoegdheid. In onze Omgevingsverordening is al opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een weg in een waterwin- of grondwaterbeschermingsgebied te wijzigen, als het niet gaat om gebruikelijke onderhoudswerkzaamheden. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend als de wijziging niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Tot op heden hebben wij geen aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen.

Een eventuele vergunningaanvraag zal maximaal kritisch en uitgebreid worden beoordeeld of sprake kan zijn van een toename van risico's voor de kwaliteit van het grondwater.

Vraag 1.

Hoe verzekert Gedeputeerde Staten zich ervan dat de onderzoeken naar de PFAS-concentraties in Beaumix onafhankelijk en betrouwbaar zijn, gezien de twijfels die door Boskalis en Rijkswaterstaat zijn uitgesproken?

Antwoord

Opgemerkt wordt dat de betreffende onderzoeken in opdracht van de drie gemeentes zijn uitgevoerd en betrekking hebben op het uitbreidingsdeel van de A2 waarvoor de drie gemeentes het bevoegd gezag zijn. Als provincie hebben wij geen betrokkenheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van de uitgevoerde onderzoeken en resultaten hiervan. Via de samenwerking in het A2VK-overleg hebben wij wel kennisgenomen van de betreffende onderzoeken. Desgevraagd kunnen wij daarover het volgende melden.

Op 19 februari 2025 zijn door de omgevingsdienst Maasgouw-Echt-Roerdalen (MER) onderstaande twee rapportages ter kennisname toegezonden:

1. Rapport van partijkeuring Beaumix Haven Stein (Milieutechnisch Adviesbureau Heel BV, projectnummer 140240372/R1, 20 januari 2025);
2. Aanvullend laboratoriumonderzoek depot Beaumix haven te Stein (Milieutechnisch Adviesbureau Heel BV, projectnummer 140240372/R2, 20 januari 2025).

Op 10 maart 2025 is van de MER een herziene rapportage inzake het hierboven onder 2 genoemde onderzoek ontvangen:

3. Aanvullend laboratoriumonderzoek depot Beaumix haven te Stein (Milieutechnisch Adviesbureau Heel BV, projectnummer 140240372/R2 (versie 2), 7 maart 2025).

Zoals aangegeven zijn de onderzoeken namens de gemeentes Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein in opdracht van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) uitgevoerd. Op basis van de rapportages kan worden geconcludeerd dat deze onafhankelijk van Boskalis en Rijkswaterstaat zijn uitgevoerd.

In het reguliere A2VK-overleg op 18 maart 2025 met Boskalis-Omgevingsdienst Zuid-Limburg en Provincie zijn, onder andere, de onderzoeken besproken. Met betrekking tot het onderzoek hierboven genoemd onder 1, is geconstateerd dat het een reguliere en betrouwbare partijkeuring betreft van een partij van 5.000 ton niet-vormgegeven bouwstof (zijnde Beaumix), uitgevoerd door een daartoe gecertificeerd bureau en veldmedewerkers en geanalyseerd in een daartoe erkend laboratorium.

Het onderzoek genoemd onder 2 betreft een aanvullend uitgevoerd laboratoriumonderzoek van twee mengmonsters op PFAS. De analyses zijn uitgevoerd in een hiertoe geaccrediteerd laboratorium in Zweden. Hierbij is in één mengmonster één van de ruim 30 onderzochte PFAS-verbindingen verhoogd aangetroffen (gehalte 9 ug/kgds). In het tweede mengmonster zijn geen verhoogde gehalten aangetroffen (alles < 2,5 ug/kgds). Bij een dergelijk verschil dient volgens de voorschriften geldend in Nederland het laboratorium een her analyse uit te voeren.

In het onder 3 genoemde rapport is deze her analyse uitgevoerd en is het eerder aangetroffen verhoogde gehalte niet aangetroffen (nu <2,5 ug/kgds). Het onder 2 genoemde rapport dient vervangen te worden door het onder 3 genoemde rapport.

Voor onderzoek van PFAS in bouwstoffen bestaat geen monstername protocol (of certificering) en bestaat geen wettelijk toetsingskader. Het laboratorium in Zweden betreft wel een voor PFAS-analyses geaccrediteerd laboratorium. Op basis hiervan dient er van uit te worden gegaan dat de gepresenteerde PFAS-resultaten betrouwbaar zijn.

Vraag 2

Is de provincie op de hoogte van de onderbouwing van de aannemer waarom het onderzoek niet goed is?

Antwoord

De Provincie is geen opdrachtgever van het uitgevoerde onderzoek en als zodanig niet bekend met de gegeven opdracht. Zoals hierboven aangegeven zijn in het reguliere overleg van 18 maart jl. tussen Boskalis-Omgevingsdienst -Provincie de onderzoeken besproken.

Hierbij is door Boskalis aangegeven dat zij Beaumix ook op PFAS laten onderzoeken en dat hier tot op heden bij meer dan 500 uitgevoerde analyses geen verhoogde gehalten zijn aangetoond ($<0,1$ ug/kgds). Dat bij het nu uitgevoerde onderzoek in eerste instantie wel één PFAS verhoogd werd aangetroffen werd daarom niet logisch en verklaarbaar gevonden.

Vraag 3

Hoe wordt er nu omgegaan met de zorgplicht in relatie tot de mogelijke uitloging van zware metalen en PFAS in grondwaterbeschermingsgebieden?

Antwoord

In onze Omgevingsverordening is opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een weg in een waterwin- of grondwaterbeschermingsgebied te wijzigen, als het niet gaat om gebruikelijke onderhoudswerkzaamheden. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend als de wijziging niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Indien wij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen zullen we deze maximaal kritisch beoordelen of de voorgenomen toepassing kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Hierbij zal zeker ook rekening worden gehouden met het in september 2024 verschenen RIVM rapport: 'Evaluatie normeringskader (her)gebruik secundaire bouwstoffen' (RIVM-rapport 2024-0074).

Zolang aan de gestelde wettelijke regels wordt voldaan is er geen aanleiding om op te treden. Bij het toepassen van een wettelijk erkende bouwstof die aan de gestelde toepassingseisen en (uitloog)normen voldoet, zal in het algemeen geen sprake zijn van een overtreding van de zorgplicht. Hierbij zullen wij, zoals hierboven aangegeven, maximaal kritisch beoordelen of van het voorgaande sprake is.

Vraag 4

Wat zijn de plannen voor langetermijn-monitoring van het grondwater rondom de A2-verbreding, en wie draagt de verantwoordelijkheid voor eventuele sanering indien er milieuproblemen ontstaan?

Antwoord

Momenteel bestaan er geen plannen voor een lange termijn monitoring van het grondwater rondom de A-2 verbreding. In een eventueel te verlenen vergunning voor de verbreding van de A2 binnen het grondwaterbeschermingsgebied kunnen, als dit nodig wordt geacht, voorschriften worden opgenomen om te monitoren of inderdaad geen toename van verontreiniging van het grondwater ontstaan als gevolg van toegepaste materialen.

De verantwoordelijkheid voor eventuele sanering indien er milieuproblemen zouden ontstaan als gevolg van toegepaste bouwstoffen zullen voor Rijkswaterstaat zijn. Onder degene die de bouwstoffen toepast wordt niet alleen verstaan degene die de bouwstoffen daadwerkelijk heeft aangebracht (de aannemer) maar ook de eigenaar van de toepassing waarin de bouwstoffen zijn aangebracht (het begrip toepassen omvat namelijk zowel het aanbrengen als het aangebracht houden).

Zoals aangegeven in het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 onderzoeken wij hoe een betere bescherming van ons drinkwater te realiseren door de beschermingsgebieden te vergroten en de regelgeving in de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones aan te passen. In de POVI en daarop volgende aanpassing van de Omgevingsverordening zullen wij u daaromtrent voorstellen doen. Hierdoor zal in ieder geval de vergunningplicht voor het aanleggen van een weg in grondwaterbeschermingsgebieden voor een groter gebied dan momenteel gelden.

Vraag 5

Gezien de komende aanscherping van de regels voor Beaumix, hoe wordt er voor gezorgd dat deze nieuwe normen zo snel mogelijk worden toegepast op lopende projecten zoals de A2-verbreding?

Antwoord

Er is vanuit het Rijk sprake van onderzoek naar herijking van de bodemwet- en regelgeving en het normeringskader.

Naar aanleiding van de gewijzigde Motie vreemd 3122 Wolters Gregorio c.s. hebben wij namens de provinciale Staten bij brief van 29 oktober 2024 de Minister opgeroepen om met de groots mogelijke snelheid duidelijkheid te geven over eventuele aangescherpte richtlijnen voor de toepassing van secundaire bouwstoffen en met name voor bodemmassen. Indien een aanpassing/aanscherping van de wettelijke regels en normeringskader beschikbaar komt vóórdat vergunningverlening voor een eventuele toepassing van Beaumix heeft plaats gevonden, zal hier uiteraard invulling aan worden gegeven.

Vraag 6

Zijn er onderzoeken gedaan naar alternatieve bouwstoffen die mogelijk minder risico's met zich meebrengen, en wat zijn de uitkomsten hiervan?

Antwoord

Of dit in het specifieke geval voor de toepassing van Beaumix bij de A2 verbreding is gedaan is ons niet bekend. In zijn algemeenheid kan worden aangegeven dat de geschiktheid van een bouwstof voor een beoogd gebruik altijd afhankelijk is van de specifieke eigenschappen van deze bouwstof en dat dit zal zijn (of worden) onderzocht.

Bij het kiezen van een bouwstof voor bijvoorbeeld de verbreding van een rijksweg wordt de geschiktheid bepaald door verschillende aspecten, zoals:

- de bouwstof moet voldoen aan de milieuhygiënische normen voor bouwstoffen;
- de bouwstof moet civieltechnisch geschikt zijn voor de onderbouw van een rijksweg;
- de bouwstof moet voldoende beschikbaar zijn voor de uitvoering van het werk.

Hierbij opgemerkt dat primaire bouwstoffen zoals zand ook nadelen met zich meebrengen. Zand is een steeds schaarser wordende bouwstof, waarvan de winning een grote ingreep op de ruimte doet. Vanuit het oogpunt van circulariteit is het wenselijk om secundaire alternatieven te hebben voor steeds schaarser wordende primaire bouwstoffen.

Vraag 7

Hoe ziet het college de uitkomsten in het licht van de bevindingen van het recente rekenkamerrapport? Graag onderbouwen en aangeven welke acties daaruit volgen.

Antwoord.

In de vergadering van Provinciale Staten van 7 februari 2025 is onder meer besloten om aan Gedeputeerde Staten (GS) te verzoeken de aanbevelingen uit het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer (Drinkwater Provincie Limburg, Bestuurlijk rapport, oktober 2024) gericht aan GS, over te nemen en Provinciale Staten te informeren over de planning en voortgang hiervan. Eén van de aanbevelingen is onder andere om waterkwaliteit bij drinkwaterwinningen meer specifieke aandacht te geven in het beleid en maatregelen vanuit de Provincie.

Met betrekking tot nitraat maar ook bestrijdingsmiddelen, medicijnresten en ander stoffen zoals PFAS is erkend dat dit een bedreiging kan vormen voor onze drinkwaterbronnen. Aangegeven is dat onderzocht zal worden of provinciale regels ter bescherming van de drinkwaterwinning nodig zijn in aanvulling op hetgeen nationaal is geregeld. Bezien zal worden of in het kader van een herziening van onze Omgevingsverordening ten aanzien van PFAS en grondwaterbeschermingsgebieden aanvullende maatregelen/beperkingen nodig zijn. De herziening van de Omgevingsverordening is in 2026 voorzien.

Aangenomen wordt dat met betrekking tot de uitkomsten waarop in de vraagstelling wordt gedoeld, de rapporten nr. 2 en 3 zoals genoemd in antwoord op vraag 1 (het aanvullend laboratoriumonderzoek depot Beaumix haven te Stein) wordt gedoeld.

De resultaten geven aanleiding om bij een eventuele vergunningaanvraag waarbij de toepassing van Beaumix is voorzien, maximaal kritisch te kijken naar de bijbehorende informatie/onderzoeksresultaten ten aanzien van het al dan niet aanwezig zijn van PFAS. Dit in lijn met de aanbeveling hieromtrent in de genoemde rapportage van de Zuidelijke Rekenkamer.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Maastricht 14 februari 2025

Onderwerp: Schriftelijke vragen conform artikel 39 “Nieuwe inzichten Beaumix gebruik verbreding A2”

Geacht College,

Op basis van de eerder gestelde vragen en de nieuwe inzichten die zijn geleverd door het artikel in de Limburger “Veel PFAS gevonden in Beaumix voor A2-verbreding, aannemer trekt rapport in twijfel” dd 14-02-2025, heeft onze fractie aanvullende vragen omtrent het gebruik van Beaumix bij de verbreding van de A2 in Limburg.

1. **Hoe verzekert Gedeputeerde Staten zich ervan dat de onderzoeken naar de PFAS-concentraties in Beaumix onafhankelijk en betrouwbaar zijn, gezien de twijfels die door Boskalis en Rijkswaterstaat zijn uitgesproken?**
2. **Is de provincie op de hoogte van de onderbouwing van de aannemer waarom het onderzoek niet goed is?**
3. **Hoe wordt er nu omgegaan met de zorgplicht in relatie tot de mogelijke uitloging van zware metalen en PFAS in grondwaterbeschermingsgebieden?**
4. **Wat zijn de plannen voor langetermijn-monitoring van het grondwater rondom de A2-verbreding, en wie draagt de verantwoordelijkheid voor eventuele sanering indien er milieuproblemen ontstaan?**
5. **Gezien de komende aanscherping van de regels voor Beaumix, hoe wordt er voor gezorgd dat deze nieuwe normen zo snel mogelijk worden toegepast op lopende projecten zoals de A2-verbreding?**
6. **Zijn er onderzoeken gedaan naar alternatieve bouwstoffen die mogelijk minder risico's met zich meebrengen, en wat zijn de uitkomsten hiervan?**
7. **Hoe ziet het college de uitkomsten in het licht van de bevindingen van het recente rekenkamerrapport? Graag onderbouwen en aangeven welke acties daaruit volgen.**

Met vriendelijke groet,

Fractie Lokaal Limburg

Dré Peters
Raimond Franssen
Joep Verberkt
Leon van den Beucken
Hub Schoenmakers
Marie-Dieudonné Klassen